

Tùy duyên mà sống

Các bạn thân mến,

Chúng ta được dạy bảo, sống Tùy duyên là biết chấp nhận những gì đến với ta trong hiện tại và bình thản chờ đợi các nhân duyên thích hợp khác hội tụ đến tiếp.

Có câu chuyện kể rằng, ngày tam phục – mùa mà cái nóng oi bức nhất trong năm, cả vườn cỏ của thiền viện đã trở thành một thảm cỏ khô vàng.

“Phát dọn cho sạch sẽ đám cỏ này đi, thế này thì thật là khó coi quá!” Chú tiểu nói.

“Đợi trời mát đã”, Sư phụ vẫy vẫy tay, “Tùy thời”.

Trung thu, Sư phụ lại mua về một bao hạt cỏ giống, gọi chú tiểu đem bao hạt giống này đi gieo.

Gió mùa thu thổi lên và cuốn đi những hạt giống vừa gieo. “Không xong rồi! Các hạt giống bị gió thổi bay đi cả rồi”, chú tiểu kêu la

“Thôi đi con, không sao đâu, hạt giống vẫn còn rất nhiều, gió cuốn đi cũng không mọc được.” Sư phụ nói, “Tùy tính”.

Sau khi cơn gió đã lấy đi những hạt giống, tiếp theo lại có mấy chú chim đáp xuống mổ ăn. “Chết rồi! Hạt cỏ giống lại bị chim ăn hết rồi!” chú tiểu vừa nháy vừa la.

“Không sao! Hạt giống còn nhiều, ăn không hết đâu!” Sư phụ nói, “Tùy ngộ”.

Nửa đêm lại bị một trận mưa dữ dội. Vừa mờ sáng chú tiểu vội vã chạy vào phòng thầy: “Sư phụ, lần này thì xong thật rồi! Những hạt giống bị mưa cuốn trôi hết rồi”

“Trôi đến đâu, thì nó sẽ mọc ở đó.” Sư phụ nói, “Tùy duyên”.

Hơn nữa tháng sau, một vùng đất trơ trụi lúc trước giờ lại mọc lên những mầm cỏ non xanh, có một số góc ngách không hề gieo trồng nhưng vẫn mọc lên xanh rờn.

Chú tiểu vỗ tay và vô cùng vui sướng.

Sư phụ gật gật đầu: “Tùy hỷ”.

Tùy ngộ, tùy duyên, tùy an, tùy hỷ là 4 trạng thái tiêu biểu cho cuộc sống con người.

“Tùy ngộ mà an”, nhiều khi chính thái độ bình thản chờ đợi ấy lại là nhân duyên quan trọng để kết nối với những nhân duyên tốt đẹp khác. (ST)

Các bạn thân mến,

Qua câu chuyện trên, các bạn cũng như tôi hiểu được phần nào tại sao Bụt dạy ta nên sống Tùy Duyên – Mục đích là giúp chúng sanh bớt đi nỗi phiền, đau khổ. Nhân sau khi học Giáo Lý Duyên Khởi do quý Thầy Cô LM-Paris giảng dạy trong hai tháng qua, tôi suy tư rất nhiều về giáo lý này, chủ ý đem áp dụng vào đời sống thường nhật cũng như khơi lại những vướng mắc lâu nay trong liên hệ tương giao trong cộng đồng xã hội... tương đối tôi đã hiểu rõ hơn, gỡ bỏ được những nút thắt, những tư duy một chiều của mình đối với đối tượng... và theo đó tôi thuận lòng buông bỏ những gì chất chứa không tốt bấy lâu nay... và đây là phương thuốc giúp tôi cảm thấy nhẹ nhàng hơn nhiều lắm. Tiện đây, tôi xin được chia sẻ với các bạn cái nhìn thô thiển của mình ở một khía cạnh nhỏ nào đó của Giáo lý vi diệu này. Nếu không đúng, xin các bạn góp ý thêm cho.

Tôi thấy rõ: suy cho cùng, thuận hay nghịch duyên cũng chỉ mang tính tương đối của nó trong hoàn cảnh ngay lúc đó mà thôi. Ta vì mê muội, cứ luôn lẫn trốn, chối bỏ duyên xấu (nghịch), cầu xin khẩn vái để luôn được duyên tốt (thuận). Mà theo chân lý vô thường ta nên thấy rằng: đã là nhân duyên trên đời thì không có duyên thuận nghịch, tốt xấu cả, vì còn tùy vào sự nhận thức của người gặp duyên đó mà thôi. Vì thuận duyên chưa hẳn sẽ luôn đem lại an lạc hạnh phúc hay nghịch duyên chỉ mang đến khổ đau, bởi có khi nghịch duyên giúp cho ta chính chắn, trưởng thành, hiểu biết thương yêu hơn... còn nếu như sống mà gặp toàn là thiện duyên thì e là sẽ khiến ta yêu đuối, ỷ lại những gì bên ngoài đem đến mà không tinh tấn nỗ lực phát huy những hạt giống tốt đã có sẵn trong ta. Cho nên, tất cả đều tùy thuộc vào bản lĩnh và thái độ sống của ta mà thôi, bất cứ duyên gì đến rồi duyên ấy cũng sẽ hết, sẽ đi. Cuộc sống đầy bất biến, ta chắc cũng đã từng thấy: nhiều khi ban đầu là thuận duyên nhưng sau đó lại biến thành nghịch duyên và có những tình huống mà nghịch duyên đang có mặt lại biến thành thiện duyên trong tương lai.

Sinh hoạt hằng ngày qua cách nhìn của Duyên khởi, tôi hiểu ra rằng: không kẻ là ta gặp ai trong đời này, họ đều là những người cần có mặt trong cuộc đời của ta, không có bất cứ ai ngẫu nhiên xuất hiện trên hành trình của ta cả.

- Họ gặp gỡ ta, có mối liên hệ dài ngắn với ta, đều có dính dáng với ta một vài sự việc nào đó. Có khi họ cần đến với ta để dạy cho ta biết thêm điều gì đó, giúp ta nhận rõ ra điều gì đó.
- Họ xuất hiện trong dịp nào đó để nói lời yêu thương ta, tặng cho ta những điều êm ái, tốt đẹp, cùng nắm tay ta qua suối qua đèo, không cần biết ta giàu hay nghèo hoặc có những khiếm khuyết nào, và nhất là họ không đặt vấn đề màu da chủng tộc với ta. Nhân duyên đến thì họ đến và ngược lại.
- Họ cũng đã đến và làm tổn thương ta, cũng như để dạy và tập cho ta biết tha thứ, bao dung là cách cao thượng, duy nhất để buông bỏ và không bị phiền não làm chủ.
- Họ đến để hiểu ta, để chỉ cho ta thấy rằng, cuộc đời rất giản dị, không cần quá nhiều bạn bè vây quanh mới gọi là tốt, chỉ cần một ai đó hiểu mình trong cuộc sống bề bộn này là quá đủ rồi...

Còn tình huống, hoàn cảnh nào xảy ra, đó là điều bắt buộc phải xảy ra, nên xảy ra, dù đó là những tình tiết nhỏ nhặt đi nữa. Luật nhân quả đã cho ta trải nghiệm qua mọi hành động xuất phát từ Thân Miệng Ý của ta trong mọi sinh hoạt hằng ngày. Vì thế nên làm chủ tâm để đừng bao giờ thốt lên: „Giá như tôi không làm điều đó...Giá nhưng mọi chuyện không như thế....thì có lẽ mọi việc sẽ khác đi....“ vì đôi khi cái duyên đó chỉ đến với ta một lần.

Tôi cũng thấy rõ, qua câu chuyện của chú tiểu trên, không kể sự tình bắt đầu vào lúc nào, đều là lúc chính xác nhất, thời điểm đúng nhất, không sớm cũng không muộn. Và khi điều gì đã kết thúc, chính là lúc đã nên kết thúc rồi, bởi vì nó đến lúc cần kết thúc, bởi vì nó đã giúp ích xong cho sự hiểu biết, trưởng thành của ta rồi, có khi chính sự kết thúc của nó làm cho ta ngộ thêm ý nghĩa của cuộc đời. Đơn giản như thế thôi.

Cho nên sống tùy duyên, sống qua cái nhìn của đạo lý duyên khởi sẽ giúp ta biết chấp nhận những gì đến với ta, biết buông bỏ những gì làm ta vướng mắc chấp chặc, phiền não khổ đau. Cái gì đã qua, nên cho qua. Buông bỏ không phải là chấp nhận yếu kém, thất bại, buông xuôi, mặc kệ, không màng đến, không còn niềm tin, không tinh tấn tu tập nữa...mà đó là cảnh giới của trí tuệ, biết buông bỏ, ta mới có thể tiếp tục tiến về phía trước dù ngắn hay dài trên hành trình cuộc đời chỉ có một của ta mà thôi. An yên tùy ta ngộ và hiểu được Tùy duyên .

Thêm bước nữa, chữ Duyên rất thường đi đôi với chữ Nghiệp: Cho nên để có được những Nghiệp Quả tốt lành ngay trong hiện tại hay tương lai, ngoài việc

biết sống thuận duyên, ta nên thức liễm thân tâm, tỉnh thức và ý thức những gì ta tạo tác qua Thân Miệng Ý, ung dung đón nhận những duyên thuận nghịch mình đang có, miên mật vui vẻ thực tập các phương pháp hạnh lành theo hoàn cảnh và khả năng cho phép của mình, để có thể “sáng cho người thêm niềm vui, chiều giúp người bớt khổ” là lòng ta an vui lắm rồi.

Mến chúc các Bạn thường tinh tấn.

Hiên trúc – Hè 2021
Bông Lọc Bình

Kính mời đọc thêm những bài khác của tác giả tại:
<http://www.vietnamvanhien.org/TamHaiDuc.html>

www.vietnamvanhien.net

An Lạc & Tự Chủ

VIỆT NAM VĂN HIẾN

www.vietnamvanhien.info

TỦ SÁCH VĂN HIẾN VỚI HƠN 7600 TÁC PHẨM